

СТ А Н О В И Щ Е

От: проф. д-р инж. Евгени Петров Манев
Университет по библиотекознание и информационни технологии
9.1 Национална сигурност

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ в професионално направление “3.8 Икономика”, докторска програма “Икономика и управление (Отбрана и сигурност)” в УНСС на Адела Руменова Бозмарова.

Автор на дисертационния труд: Адела Руменова Бозмарова.

Тема на дисертационния труд: “Усъвършенстване на междуинституционалната координация при кризи от невоенен характер”.

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 3402/23.10.2025 г. на Заместник-ректора по научноизследователската дейност на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма в Катедра “Национална и регионална сигурност” в професионално направление 3.8 Икономика”, по докторска програма “Икономика и управление (Отбрана и сигурност) съгласно Заповед на Ректора на УНСС №768/20.03.2018 г. Обучението е осъществено в *редовна* форма през периода 06.03.2018 - 06.03.2021 г. Отчислен е със Заповед № 991/27.03.2025 г. на Ректора на УНСС с право на защита, задочна форма на обучение, считано от 06.03.2025 г.

Докторантът е придобил образователната магистърска степен на висшето си образование в Университета за национално и световно стопанство (УНСС) в София, Република България, специалност „Икономика на отбраната и сигурността“, специализация „Корпоративна сигурност, през октомври 2018 – юли 2017 г., и магистърска степен във Военна академия „Георги Стойков Раковски“, специалност „Национална

сигурност и отбрана“.

Завършил е своята докторска степен на образование в Катедра „Национална и регионална сигурност“ в Университета за национално и световно стопанство (УНСС) в София, Република България.

Докторантът е изпълнил всички задачи от индивидуалния учебен план за работа на докторанта.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Представеният за становище дисертационен труд има характеристиките на цялостно и завършено научно изследване по дисертационната тема. Съдържанието на дисертационния труд е в обем от 433 страници и е структурирано в увод, три глави, заключение, списък с таблиците, списък с фигурите, библиография и приложения. Използваната литература включва 650 източника, от които 329 на български език и 321 на английски език.

Актуалността на темата за усъвършенстване на междуинституционалната координация при кризи от невоенен характер, особено в съвременния свят, е безспорна, което обуславя и значимостта на изследванията в тази област.

Основните цели на изследването на докторанта са да предложи виждане за институционално утвърждаване на гражданската сигурност като самостоятелен стълб на националната сигурност и да формулира практически препоръки за подобряване на междуинституционалната координация при управление на кризи от невоенен характер.

В рамките на тези цели авторът изработва предложение за подобрен координационен модел, базиран на принципите на всеобхватния подход на НАТО и ЕС.

Формата и съдържанието на научното изследване съответства на общоприетите изисквания за дисертационен труд. В увода са отразени изискуемите атрибути, а съдържанието на главите е представено в методологическа последователност. Използваните методологии, методи и изследователски инструментариум са допринесли за изпълнение на поставените изследователски задачи.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Получените научни и научно приложни резултати от докторанта са в резултат на правилната организация на изследването по дисертационната тема, а именно целеполагане, определяне на обект, предмет, методология, методи, основни изследователски задачи които ведно с извършените анализи са довели до синтезиране на полезни знания, препоръки и приноси.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Посочените в „Справка на приносите в дисертационния труд“ на докторанта произтичат от постигнатите резултати в дисертационното изследване. Те представляват научни и научно-приложни приноси към знанията за координацията между институциите в държавата при кризи от невоенен характер и допринасят за подобряване справянето с рискове и със заплахи при управление на силите и средствата при кризи от невоенен характер.

Резултатите, получени в изследването, могат да са полезни за държавните ръководни длъжностни лица, за научната общност, за практики, за изследователи, за студенти и за всички интересуващи се от темата.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Представените за рецензиране публикации са свързани с темата на дисертационния труд и дават възможност на научната общност да се запознае с постиженията на автора.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът точно и вярно отразява постиженията на автора в дисертационния труд и изпълнява предназначението си.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

7.1 Препоръчвам на автора да издаде монографичен труд на базата на дисертационния труд.

7.2 По-добре би било, ако приносите се обособят в две групи, именно: научни приноси и научно-приложни приноси.

Заклучение

Давам цялосна положителна оценка на предложения за становище дисертационен труд, гласувам положително и приканвам уважаемите членове на Научното жури да гласуват положително за присъждане на образователната и научна степен „доктор“, в професионално направление „3.8 Икономика“, докторска програма. „Икономика и управление (Отбрана и сигурност)“ на Адела Руменова Бозмарова.

24.11.2025 / София

Подпис: